Volume 17

August 2005

Part 5

State Bar Council

For the period from 23.05.2005 to 7.7.2005 Karnataka State Bar Council has sold 6,46,878 stamps worth Rs. 29,54,182.

Election to Bar Council

The Karnataka State Bar Council has proposed to hold elections to its Governing Council on Wednesday the 16th November 2005.

Retired

On 16-8-05 Mr. Justice A.M. Farooq, retired and the light court of Karnataka. AAB had organised a function to bid farewell to Justice A.M. Farooq. Mr. Justice N. K. Sodhi, Chief Justice, High court of Karnataka was the chief guest at the function. Mr. D. L. Jagadeesh, President AAB, presided.

News Focus

On 6-8-05 Advocates in Bangalore boycotted court work in protest against assault on two lawyers and booking of cases against them by a lady Sub Inspector attached to Upparpet Traffic Police Station.

3rd

December 2005

ADVOCATES DAY

Be part of the event

Circuit Bench, not an end in itself - Chief Justice

On 14th August 2005 Mr. Justice N.K. Sodhi, Chief Justice, High Court of Karnataka, laid the foundation stone for the Circuit Bench of Dharwad at Walmi near Dharwad. Governor Mr. T.N. Chaturvedi, Chief Minister Mr. N. Dharam Singh, Deputy Chief Minister M.P. Prakash, Law Minister Mr. H.K. Patil and Municipal Administration Minister Mr. S.R. Morey were also present in the occasion.

"Advocates should live like hermits and work like horses, Chief Justice N.K. Sodhi said after laying the foundation stone at the Water and Land Management Institute (WALMI) premises. C.J. said that setting up the Bench was not an end in itself. It was only a means to an end. The real purpose of setting up of the Bench would be acomplished only when litigants of the region were satisfied with quick justice provided at their doorsteps.

He called upon lawyers to imbibe politics of Mahathma Gandhi who had sacrificed his life for the sake of truth and never compromised with his principles. The Bar and the Bench were two wheels of a chariot. The judiciary would succeed only when both worked in tandem. A system will come to a grinding halt if the two

did not have proper understanding, he observed.

Chief Minister Dharam Singh urged Mr. Justice Sodhi to ensure the circuit Bench start functioning on November 1 i.e., Rajyotsava Day. While pointing out that a long standing pending demand of North Karnataka people was fulfilled with the establishment of the circuit bench. Mr. Singh pointed out that the State Government is working on other recommendations of Nanjundappa Committee for achieving the development of the region.

Governor T.N. Chaturvedi lauded the efforts of Chief Justice N.K. Sodhi and Chief Minister N. Dharam Singh in setting up the circuit bench. Deputy Chief Minister M.P. Prakash and District in-charge Minister S.R. Morey also spoke on the occasion.

Do away with minority list: SC

On August 10, 2005 defining the ultimate aim of a democracy like India, the Supreme Court said the practice of listing religious groups as 'minority communities' should be discouraged and the list be gradually be done away with as it promotes divisive tendencies to weaken the nation.

A three judge Bench comprising Chief Justice R.C. Lahoti, Justices D.M.

Dharmadhikari and P.K. Balasubramanyan reminded the Minorities Commissions set up by the Centre and State Governments that the goal of the Constitution was to create social conditions where there was no need to shield or protect rights of minority or majority communities.

"The Commissions instead of encouraging claims from See page ...4

CJ's outburst invites strong reaction

Giving vent to its anguish over the "unwanted criticism" received over the ruling on reservation in private professional colleges the Supreme Court on August 23, 2005 said if the government is so intolerant it could take steps to close down the courts. "Tell us, we will wind up the courts and then do whatever you want", a visibly hurt Chief Justice R.C. Lahoti told Attorney General Milon K. Banerjee. The bench comprising the Chief Justice, Justice G.P. Mathur and Justice P.K. Balasubramanyan said the criticism was uncalled for as the seven judge bench had only reiterated the ruling of the 11 Judge bench a few years ago asking the government to bring in a legislation to enforce reservation policy in private unaided professional colleges. The apex court which had been at the receiving end of the legislature and the Lok Sabha speaker from the time it intervened in the controversy relating to Jharkhand Government formation, gave vent to its displeasure during the hearing on a PIL seeking schedule caste status for Dalit Christians.

Reacting sharply to the court observations an all party meeting held on the same day decided to constitute a political committee to draft central legislation to protect minority

See page ...3

Destroying green belt area – a crime against the Society and Ecology.

from last issue N. D. R. Ramachandra Rao, Advocate

5. The main objective of establishing and developing the Green Belt areas in the metropolitan city of Bangalore is to provide enough lung spaces and greeneries to maintain ecology to prevent environmental pollution causing all sorts of health hazards to the residents. The concept of Green Belt took its origin in England which suffered disastrous effect of Industrialization on environment during the middle of 19th century. The green cover was proposed around the city like London to limit its growth to prevent degradation of environment. A number of new towns were proposed to tale all the excess population. In 1910, Ebenezer Howards had evolved the concept of Green Belt and the same was applied by Professor Aber Cromble in the Master Plan of London. The Green Belt is mostly the agricultural land around the conurbation limit in order to check the growth of the city of a certain limit and to prevent merging of neighboring urban centers. No doubt it is true that the City of Bangalore is expanding day by day on account of continuous influx of population and establishment of industries and in particular establishment of Information Technology. To cater to the needs of the growing population resulting in the expansion of the city, it is necessary to utilize more land areas for the infrastructure of the city. For this purpose, the remedy is not to destroy and utilize the areas earmarked as Green Belt in the revised 1995 C. D. P. as this act tanta-mounts to squeezing the neck of the citizens who will be forced to live in the polluted atmosphere. The citizens are already suffering from effluents emitted from ever-increasing automobiles and the industries growing like mushrooms in and around the city of Bangalore. The authorities concerned has to bear in mind that attacking and destroying and usurping the existing Green Belt area is not the solution. Because, the land area on the globe will not terminate and end at the border of the Green Beit area. Any urbanization to cope up with the growing population can be effected on the areas beyond the Green Belt area. Then, the million dollar question is - why the authorities concerned desire to usurp the vast area of the existing Green Belt area ? The main reason appears to be to give protection to those who are responsible for construction of hundreds of impermissible structures and the buildings on the existing Green Belt arean and definitely such persons are totally prohibited to claim equity even at the hands of judiciary in such matters. The authorities concerned are not toothless serpents to prevent such impermissible constructions on the existing Green Belt area. In the first place, by enforcing the Rule of Law, the authorities would have not permitted coming up of all such unauthorized and impermissible constructions on the Green Belt area. In spite of strict vigilance, such unauthorized and impermissible constructions are made. Nothing prevented the authorities to enforce the Rule of Law and procedures laid down under law to remove such unauthorized and impermissible constructions. The basic requirement for any construction activity in any area is to first obtain title, conversion from agricultural to non-agricultural as required under Section 95 of the Karnataka Land Revenue Act, 1964, obtain no Objection or clearance from the Planning Authorities like the B. D. A., B. M. R. D. A., and so on, obtain required license for putting up construction and other permissions provided under law and rules. It is rather difficult to understand as to how all these permissions and clearances were obtained from the concerned authorities to put up impermissible constructions on the Green Belt area apart from the fact that the establishment of the Green Belt area in the Comprehensive Development Plan is only to leave the area intact as Green Belt to maintain ecological balance and to prevent environmental pollution. Such unauthorized and impermissible constructions will be made to remain as they are if the C. D. P. is revised by usurping vast Green Belt area. To maintain ecological balance has become a prime consideration in the world today in view of continuous environmental pollution caused on account of ever increasing automobiles and industries. Judiciary all over the world are weighing this matter with concern. The Hon'ble Supreme Court of India has in several cases issued rulings and directions to maintain the

The Constitutional Perspectives of Judicial Reform

C B Srinivasan, Advocate

from last issue

THE CONTOUR OF THE RIGHT RESTRICTION ISSUE

I can give a popular example that even during the time I entered the profession, was being circulated in humour. In the corridors of the court building a litigant was seen making inarticulate enquiries in search of some one. When asked whom he was looking for, he said

"I want to meet the lawyer who used to charge five rupees for a case"

The lawyers surrounding him made a sarcastic laugh and said,

"That man. There is no use of searching him any more. He is elevated to the bench, and he is now a judge."

Is this contempt of court?

In the case of E.M.S. Namboodiripad Vs T. N. Nambiar AIR 1970 S. C. 2015

the Supreme Court referred to an earlier decided criminal appeal in

In Re Basudro Prasad.

It had been said there,

"The offending statement was that many lawyers without practice get appointed as judges of the High Courts. The remark was held by this court not to constitute contempt of court".

Some English cases are illustrative.

In the matter of

Bahamas Islands

(Special Reference from 1893 A. C. 138 (P.C.),

"a man had, in a letter published in a newspaper, held up the Chief Justice .... to public ridicule in the grossest manner, representing him as an utterly incompetent judge, and a shirker of his work, and suggesting that it would be a providential thing if he were to die. The Board consisting of eleven members of the Judicial Committee ..... reported that the letter complained of, thought it might have been made the subject of proceedings for libel, was not, in the circumstances calculated to obstruct or interfere with the course of justice, or the due administration of the law, and therefore did not constitute a contempt of court."

In

Ambard Vs Attorney General (1936 A. C. 322 (P. C.)

the court considered an article written in a newspaper. The article pointed out the different sentences awarded in two cases which appeared to the writer to be similar. In one of it, he said, the sentence was too light, in the other it was not heavy enough. The Privy Council said,

"..... whether the authority or position of an individual judge, or the due administration of justice is concerned, no wrong is committed by any member of the public who exercises the ordinary right of criticizing, in good faith, in privated or public, the public act done in the seat of justice".

In

R Vs Commissioner of Police Ex. L. Blackburn (1968)

"The recent judgment of the court ...... is a strange example of a blindness which sometimes descends on the best of judges....... it is to be hoped that the courts will remember the golden rule of judges in the matter of obiter dicta. Silence is always an option."

In their separate concurring judgments, the court held that there was no contempt.

to be contd...

Book on healthy living

Yoga Instructor Kumar Anish holds that control of the body is key to control of the mind and breath. His new book GOPI Formula is a result of his conviction and personal experience. Kumar, who teaches yoga and personality development at the Bharatiya Vidya vividly Bhavan describes his philosophical perceptions on yoga. Kumar has found an acronym "GOPI" to describe his formula which reads Gravitational Overhaul Principles of Invigoration. This book makes an interesting reading for all those who wish to follow yogic excercises and pranayama. Kumar Anish is the husband of Smt. K. Sheela Anish, a practising Advocate.

Miscellany

Recently Mr. Somanath Kote, Advocate, shifted his law chamber to No. 32/1, I Floor, Sirur Park Road, Seshadripuram, Bangalore - 560 020. Ph. 23313174.

☐ On 12.8.05 V. Rangaramu and Associates, Advocates, opened their new law chamber at No. 83, 5th Cross, Near Canara Bank, Malleswaram Circle, Bangalore-560 003. Ph: 23347322.

Kolar Diary

On 3.8.05 G. H. Srirama Reddy an Advocate from Chintamani Bar, passed away at Chintamani. The Kolar District Advocates Association and Advocates Association Chintamani in their general body meetings condoled the death of G. H. Srirama Reddy.

Obituary

We report, with regret, that:

On 4.8.05 Annapoorna, a lady Advocate, died at Bangalore. She was a member of the Executive Committee of Bangalore Advocates Literary Union.

On 23.8.05 G. S. Hiremath (70), Advocate, passed away at Bangalore.

CJ's outburst invites strong reaction

From page 1

rights in the backdrop of the apex court's ruling against reservation in private un-aided institutions. While Union Defence Minister Pranab Mukheriee said that the Government was not for confrontation with the judiciary, the CPI MP Gurudas Dasgupta opined that SC remarks had elements of animosity and in tolerance besides undermining the Constitution. Mr. Somnath Mukherjee, the Lok Sabha speaker, said that "we are not giving up our rights to make laws. MPs should not do or say anything which may be misunderstood by judiciary". BJP MP V.K. Malhotra remarked that President, Parliament and Supreme Court are supreme in their own spheres and the Constitution is above all.

In an unprecedented happening Members of Karnataka Rajya Raitha Sangha showed black flags to Chief Justice R. C. Lahoti in Bangalore on August 28, 2005 opposing the recent Supreme Court judgment striking down quota in private professional colleges when his Lordship arrived in Bangalore to deliver the 13th Convocation Lecture of the National Law School of India University (NLSIU). 70 farmers were held by Bangalore City Police when they attempted to gherao the Chief Justice.

Interestingly the former Attorney General of India Mr. Soli J. Sorabjee expressed his view that the proposed law by the Centre to facilitate reservation in unaided private professional colleges will not be free from judicial review. It is clear that these events have kicked up a row between the Judiciary and Legislature/ Executive and lead to a public debate on the question. Future would witness interesting developments on the subject.

Imigration Law- UK & India

Nanda Kishore. Advocate

The conception of human rights involves the notion that certain rights accrue to a person merely by the fact of that person being human. Every human being has an innate dignity and is entitled to a certain bare minimum amount of protection and respect irrespective of other circumstances regarding that person such as his identity as a national of a particular state, his religion, the community to which he belongs and so on. Indeed, constitutional guarantess of human rights are very often presupposed on such a notion. However, as Giorgio Agamben points out, "in the system of the nation-state, the so -called sacred and inalienable rights of man show themselves to lack every protection and reality at the moment in which they can no longer take the form of rights belonging to ctitzens of a state" (Agamben 1998:126). Foreigners and in particular, asylum seekers and undocumented economic migrants are very often not afforded the protection of all their basic human rights. To quote Hannah Arendt: "The conception of human rights based upon the assumed existence of a human being as such, broke down at the very moment when those who professed to believe in it were for the first time confronted with people who had indeed lost all other qualities and specific relationships -except that they were still human " (Hannah Arendt quoted from "The Origins of Totalitarianism" in Agamben 1998: 126).

This paper will deal with the legal aspects relating to the situation where people move from one country to another, especially for work purposes. The attempt will be to create a conceptual framework within which the discourse regarding the rights of migrants and more specifically, migrant workers, can be located. This conceptual framework will involve international law and will also involve the laws of two very different countries (migration -wise)- the United kingdom and India. The situation of the undocumented or irregular migrant will be kept foremost in mind. There are certain reasons for this. First, it is arguable that both in international law as well as domestic legal systems, migration law and the human elements involved are best appreciated by studying the position of the person who probably is in the worst position. Second, migration involves very significant levels of irregular migration so much so that irregular migration has become a key issue in the discussions on migration. Third, conceptually, the irregular rnigrant stands at the point where the two lines of state authority and human rights cross, standing together perhaps, with the refugee. This position can bring out clearly the theoretical conflicts in this area. Fourth, the undocumented migrant lurks everywhere in migration law - between the lines, and beneath the sections.

Why India and the United Kingdom? The reason is because the nature of migration and in particular, work-related migration is so different in these two countries. One is a developed industrial nation. The other is a developing one, with a vast population of 1 billion. It is arguable that these two countries can act as examples of other countries similar to them and so help us in arriving at a comprehensive understanding of migration law. One has to keep in mind however, that even though India falls within the category of "developing" countries, it has the basic elements of the rule of law which makes a study of its migration law possible and meaningful, namely - well established democratic structures and institutions, a surprisingly strong and independent judiciary, basic constitutional frameworks and other elements. Therefore, the conceptual framework we attempt to build may not hold good for the migration norms of countries, which do not have these basic elements of the rule of law. A second objective is to show how the irregular migrant of the developed industrial countries is different from the undocumented migrant in say, a country like India by a study of the legal systems and to show how the two systems are geared towards two different kinds of irregular migrants. A third objective is to show how the legal systems of migration both in India and the UK are manifestations of the omnipotent power of State authority in this area and thus very similar, but also to show that at the same time, this power may well take different forms. The law relating to migration coupled with the actual practice of those who undertake migration control may well give rise to different manifestations of the power of state authority.

For the purpose of studying the rights of migrant workers the entire migration process can be broken down into the following parts: preparation for migration (rights in the home state), departure, transit, the period of stay in the State of employment, naturalization and citizenship in the State of employment, departure from the State of employment and return to the State of origin (see Cholewinski 1997). Whithin each part of the process, one can ask: what are the worker's rights in this part of the process?

Do away with minority list: SC

From page 1

different communities for being added to a list of notified minorities under the Act, should suggest ways and means to help to create social conditions where the list of notified minorities is gradually reduced and done away with altogether", said Justice Dharmadhikari, writing for the Bench. This ruling was given while disposing of a petition demanding minority status for the Jain community.

Quotable Quote

Only painters and lawyers can change white to black.

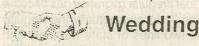
- Japanese Proverb

There are two kinds of lawyers: those who know the law and those who know the judge.

- Popular saying

Two attorneys can live in a town, when one cannot.

proverb

We are glad to report that:

On 14.8.2005 Mr. K.S. Mallikarjun Reddy, an Advocate practising at New Delhi, married Ms. P. Aruna at Bangalore. Ms. Aruna is the daughter of G. Papi Reddy, Advocate.

Vacancy available

Two smart Advocates preferrably computer literate are required by a firm. Suitable remuneration offered. Interested persons to contact: 98860 85095

Wanted Urgently

A reputed Law publishing Firm in Bangalore requires the services of a lawyer on full time basis. The candidate must be proficient in English and he must be able to write headnotes for the Law Digest. For terms contact: 57725337.

SC notice to Muslim bodies

Alarmed by a petition pointing out a parallel Islamic judiciary handling "Imrana" type of cases the Supreme Court on August 16, 2005 ordered Union notices to the Government, All India Muslim Personal Law Board (AIMPLB) and Islamic Seminary Darul Uloom. A bench comprising Mr. Justice Y.K. Sabharwal and Justice C.K. Thakker also ordered notices to Uttar Pradesh, Haryana, Assam, Madhya Pradesh, Rajasthan, West Bengal and Delhi Governments where such Islamic courts have been functioning pausing a challenge to the judicial system of the country. Vishwalochan Madan, in his PIL, seeking immediate dissolution of all Islamic and Shariat courts in India said the AIMPLB claimed to have established Darul Qaza (Muslim courts) in Thane, Akola in Maharashtra, Bholiya in Raiasthan, Indore in MP, South and East Delhi, Asansol and Purulia in West Bengal, Lucknow and Sitapur in UP.

Citing the Fatwa issued by the Deoband-based seminary Darul-Uloom in Imrana rape case and the stand of AIMPLB, the Petitioner said the criminal law was not allowed to have its natural run as the entire issue was hijacked by the clerics.

Tit bits

An orphaned suit case tied to a chair at the High Court Legal Services Authority on August 9, created a flutter on the assumption that it may contain an explosive. Moments after discovering the suitcase, the High Court security sprank into action and moved the suit case to Vidhan Soudha Police Station. After the suitcase was opened the police found personal clothes of some litigant resulting in a big sigh of relief to

Destroying green beltarea-a crime against the Society and Ecology.

'ecological balance in the country. In the case of M. C. Mehta Vs. Union of India, reported in 1996 (4) SCALE Page 427, held - "The most vital community need at present is the conservation of environment and reversal of the environment and reversal of the environmental degradation. There are virtually no "It is hoped that in future, both BDA and Government will apply their mind to the relevant provisions of statutory enactments, the facts and figures, their limitations, powers and duties under the relevant statutes and act accordingly in future without having a casual and mechanical approach to the matters with which they are concerned. The observations made in this order will be a guide for them to set right their functioning and see that whatever they do hereinafter will be perfect in order and there will be no scope for any comments or resistance from any quarter ......"

6. In spite of all these rulings and observations by the judiciary and in spite of very many guidelines and procedures laid down under Law, the B.D.A., and the Government has taken a total departure in attempting to revise the Comprehensive Development Plan to be in force up to 2015 AD, by taking over vast existing Green Belt area for the purpose of urbanization, especially of industries, etc. There will be a chain reaction. Industries, layouts, commercial establishments, etc., will overnight grow like mushrooms and in the chain reaction, the population in the area becomes more dense resulting in proportionate increase in the automobiles, increasing effluents emitted through automobiles and other disastrous effects again, forcing the authorities concerned to again revise the Comprehensive Development Plan and usurp some more Green Belt area. If this process is allowed and continued, it is no wonder that the Green Belt area may totally vanish from the map of the comprehensive Development Plan forcing the citizens to continuously suffer from all sorts of health hazards and the rights guaranteed under the Constitution and in particular under Article 21 of the Constitution will be vanished in the thin air. It is time for the authorities concerned to sympathetically consider the lung spaces in the City (Dalhi). The Master plan indicates that Approximately 30% of recreational areas have been lost to other uses..... The most important community need which is wholly deficient and needed urgently to provide for the lung spaces. In the city of Delhi, in the shape of Green Belt and open spaces. ..." In the case of M. C. Mehta Vs. union of India 1996(7) SCALE, the Hon'ble Supreme Court, dealing with pollution caused by stone crushers, pulverizes and mine operators in Faridabad held - "The precautionary principle" has been accepted a part of the law of the land. Articles 21, 47, 48 (A) and 51(A) (g) of the Constitution of India give a clear mandate to the State to protect and improve the environment and to safeguard the forests and wild life of the country. It is the duty of every citizen to protect and improve the natural compassion for living creatures. The precautionary principles makes its mandatory for the State Government to anticipate to prevent and attack the causes of environmental degradation. In order to protect the two lakes from environmental degradation, it is necessary to limit the construction activity in the close vicinity of the lakes." In the recent historic landmark judgment delivered by Hon'ble Mr. Justice V. Gopala Gowda of the Karnataka High Court in Writ Petition No. 26601-04/2004 and other connected Writ Petitions, In paragraph 91 (e) it is observed as follows: and not to venture upon revising the Comprehensive Development Plan by destroying the vast Green Belt area and to take all steps to restore the existing Green Belt area for the purpose for which the Some is earmarked at least in 1995 Comprehensive Development Plan.

It is worth making a reference to a passage from Atharvana Veda as follows:

"May the great wind breath purification upon you; May waters rein immortality upon you; May the Sun warm your body with blessings; May the Lord of Wind, the Sky, the Creator, The sun, Restore you to communion with the Living! The Plants and the herbs, with the heavenly drink, Have saved you from death; May the heavenly streams, rich in mile flow within you auspiciously;

ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಥಿವನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಮಾಸ: ಆಷಾಢ-ಶ್ರಾವಣ

ದೇವರಾಯನ ದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ

ದಿನಾಂಕ ೧೪.೮.೨೦೦೫ ಭಾನುವಾರ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ವುತ್ತು ವುಕ್ಕಳನ್ನು ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿ ಚುಮುಚುಮುಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಘಂಚೆಗೆ ನಗರ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಬಳಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ನೆರೆದಿದ್ದ ಲಹರಿ ವಕೀಲ ಮಿತ್ರರೂಡಗೂಡಿ "ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ" ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ೧ ದಿನದ ಲಘು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ದೇವರಾಯನ ದುರ್ಗದ ಯೋಗ ಮತ್ತು ಭೋಗ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಗೊರವನಹಳ್ಳಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸುಮಾರು ೩೫ರಿಂದ ೩೮ ಜನ ವಕೀಲರು (ಅಡಿಗೆಭಟ್ಟರು ಮತ್ತು ವಾಹನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸೇರಿ) ೨ ಟೆಂಪೂ ಟ್ರಾವೆಲರ್ಗಳಲ್ಲಿ ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೊರಟೆವು

ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆ ಬರುವ ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿನ ವಕೀಲರಾದ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಮೂರ್ತಿರವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಹೆಸರಿಗೆ ಲಘು ಉಪಹಾರವಾಗಿದ್ದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ (ಸುಮಾರು ೩೮ರಿಂದ ೪೦ ಜನರು!) (ತಟ್ಟೆ ಇಡ್ಲಿ, ಕೇಸರೀಬಾತ್ ಮತ್ತು ಬೋಂಡ, ಕಾಫಿ, ಟೀ, ಹಾಲು ಇತ್ಯಾದಿ) ಹೊಟ್ಟೆ ಬಿರಿಯುವಷ್ಟು ತಿಂದು ಹೊಟ್ಟೆ ಭಾರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮನದ ತುಂಬಾ ಹರಸಿ ಅವರನ್ನು ಜತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾನ್ ಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿದೆವು.

ನೆಲವುಂಗಲದಿಂದ ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ದಾಬಸ್ಪೇಟೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೬೫ ಕಿ.ಮೀ. ಇರುವ ದೇವರಾಯನ ದುರ್ಗವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಸುಮಾರು ಬೆ. ೧೧ ಅಥವಾ ೧೧.೩೦. ಅಲ್ಲಿನ ರಮ್ಯ ರಮಣೀಯ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ಹಸಿರು ಬೆಟ್ಟದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು (ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ) ಕಂಡು ಪ್ರಕೃತಿಮಾತೆಗೆ ಮನದಲ್ಲೆ ನಮಿಸಿದೆವು. ನಾವೆಲ್ಲ ಯಾಕೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲೆ ಅಥವ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲೆ ಇರುವ ಇಂತಹ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿರ್ಮಿತ ಗಿರಿಧಾಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ರೂಗಳನ್ನು, ಸಮಯವನ್ನು, ಶ್ರಮವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಿ ಊಟಿ, ಕೊಡೈಕೆನಾಲ್ಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಗೋಪಾಲ್ ಅವರ ಸಮರ್ಥ ನಮ್ಮಂತಹ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಇವೇ ಅಲ್ಲವೇ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ಸಾಗಿ ಉಟಿ, ಕೊಡೈಕೆನಾಲ್ಗಳು? ದೇವರಾಯನದುರ್ಗದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಣಿಸಲಸದಳ, ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ 6 ನೇ ಪರ್ಷದ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಮೆರಿಕ(ನ್)ನ್ನಡಿಗರು

ಬೆಂಗಳೂರು ಲಿಟರರಿ ಯೂನಿಯನ್ 'ಲಿಟರಲಿ' ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಾಬು ಹಿರಣಯ್ಯ ಅಂಡ್ಕ್ಂಪನಿ, ಮತ್ತು ರಿಚರ್ಡ್ಸ್ – ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ, ಅನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಆಗಿ ಸಭಿಕರನ್ನು ಮನಸಾರೆ ನಗಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬೆನ್ನಿಗೇ ಆಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ 'ಅಕ್ಕ'ನಂತೆ ತಾವೂ ಕಂಡ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕಣ್ಮಣಿ ಶ್ರೀ ಅಮರನಾಥಗೌಡ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಮರನಾಥಗೌರನ್ನು ವಕೀಲರ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕೂಟಗಳ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು. ನಾಡು, ನುಡಿ, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ರಾಯಭಾರಿಗಳಾಗಿ ದೂರದ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಗೌರವಿಸಿ, ಮನಸಾರೆ ಅಭಿನಂದಿಸುವ 'ಅಕ್ಕ'ರೆಯ ಆತ್ಮೀಯತೆ ತುಂಬಿ ಹರಿದ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಮಿತ್ರರೂ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರರು.

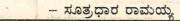
ಬೆಳಕೀವ ದಿವಾಕರನ ಹೆಸರು ಹೊತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ರೂವಾರಿ ದಿವಾಕರ ಮದ್ದೂರರು ''ನೀಡಯ್ಯ ಬಾಳೆಲ್ಲ ಬೆಳಗುವಾ ಬೆಳಕ'' ಎಂದು ಬೆನಕನನ್ನು ಸ್ಥುತಿಸಿ, ಸ್ವಾಗತಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶುರುವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ವಕೀಲರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಿ. ಎಲ್. ಜಗದೀಶ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಾರ್ನಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಅಮರನಾಥ್ ಗೌಡರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಿಂದ ಬಂದವರು. 1982 ರಲ್ಲೇ ಯುವ ವಕೀಲರ ಆಶಾಕಿರಣವಾಗಿ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ನೆರವಾಗಿ ನಿಂತವರೆಂದರು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ, ತೀವ್ರ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ 'ಇಮ್ನಿಗ್ರೇಷನ್ ಲಾ' ಕುರಿತು ನುರಿತ ಅಟ್ಟಾರ್ನಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಅಮೆರಿಕದೇಶಕ್ಕಲ್ಲದೆ ತವರಾದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೂ ಕೀರ್ತಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿ ಅಮರನಾಥ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ನಂತರ, ಅಮರನಾಥಗೌಡರೇ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಮಾತಿಗಾರಂಭಿಸಿದ, 'ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ'ಯ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಎಂದೂ ನಿವೃತ್ತರಾಗದ ವೈ.ಕೆ.ಮುದ್ದುಕೃಷ್ಣ ತಮ್ಮ ಅಮೆರಿಕಾ ಭೇಟಿ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಮರನಾಥರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆವರು ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರುವ 'ಆಕ್ಕ' ಅಮೆರಿಕಾ ಕನ್ನಡ ಕೂಟಗಳ ಆಗರ ದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ. ಎಷ್ಟೇ ವಿಘ್ನಗಳು ಎದುರಾದರೂ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಥೈರ್ಯದಿಂದ ಎದುರಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸುತ್ತಾ ವಿಶ್ವಕನ್ನಡ ಮೇಳದಂತ ಬೃಹತ್ ಸಮ್ಮೇಳಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ 3–4 ಸಾವಿರ ಕನ್ನಡ ಜನ ಬಂದು ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಿದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು 'ಅಕ್ಕ'ನ ಮೂಲಕ ನೀಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಯಾರೇಹೋದರೂ ಗೌಡರ ಆದರಾತಿಥ್ಯ ಅದ್ಬುತ. ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಅಮರನಾಥ ದಂಪತಿಗಳು 'ವಿಶ್ವದ ನಂ.1 ಅತಿಥೇಯರು'

ಸನ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ ಅಮರನಾಥಗೌಡರು ನಾನೇನೂ ಸಾಹಿತಿಯಲ್ಲ. ಗಾಯಕನೂ ಅಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಹಿತಿ, ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ, ಸಮಾರಂಭಗಳ ಸಂಘಟಕ ಮಾತ್ರ. ಅಮೆರಿಕಾದಂತ ದೊಡ್ಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚದುರಿಹೋಗಿ, ಅವರವರ ಮನೆಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಭಾಷೆ, ಒಡನಾಟ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು 'ಅಕ್ಕ' ಮೂಲಕ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸಮಾನ ಮನಸ್ಕ ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಸಮ್ಮೇಳನ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ, ನೃತ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕುವೆಂಪು ಶತಮಾನೋತ್ಸವ, ಪಂಪನ ದಶ ಶತಮಾನವೈಭವವನ್ನು ಜರುಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯುವ ವಕೀಲರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ಇತ್ತರು.

ನಂತರ, ಪ್ರಧಾನ ಜಿಲ್ಲಾ ಸತ್ರ, ನಾಗರಿಕ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾದ ಮಾನ್ಯ ಅರಳಿನಾಗರಾಜ್ ಅವರು, ''ನನಗೊಂದು ಅನುಮಾನವಿತ್ತು ನಾನೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ನನಗೆ ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ''ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯ ಬೇಡಾ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳು ಅಂದೇ. ಅದಕ್ಕವನು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಉದ್ದಾರವಾಗದು. ಹಾಗೇ ನಿಮ್ಮ ಮಗನ ಕಾಲಕ್ಕೂ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ಉದ್ದಾರ ಆಗುತ್ತೇ''. ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಈಗ ಅಮೆರಿಕದಂತ ದೇಶದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ನಾಡ ಜನ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ನನ್ನ ಹಳೇ ಅನುಮಾನ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು ಎಂದು ತಮ್ಮದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಭಿಕರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗೆ ಅರಳಿಸಿದರು. ಅಮರನಾಥ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಶುಭಕೋರಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ 3 ಗಂಟೆ

ಆದದ್ದನ್ನು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿರುವ ವಕೀಲರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೇಸು 'ಡ್ಯಾಮೇಜ್' ಆದರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀವು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೂತಾಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗುವಿನ ಅಲೆ ಎದ್ದಿತು. ಹೀಗೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾರಂಭ 'ಎಸ್. ಸೊಗಮೂಡಿಸಿತು.

convenient and a proposed of the

ಪ್ರು ಕ ಟ ಣೆ

ದೇವರಾಯನ ದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ

ರುದ್ರರಮಣೀಯ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಅಲ್ಲಿ ಮೈವೆತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು.

ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ವಕೀಲ ಮಿತ್ರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಇಳಿದಾಗ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆ ಬಿಸಿಲು ವುತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಪ್ಪಾದ ಮೋಡಗಳರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೇಲಿದ ಅನುಭವವಾಯಿತು.

ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಪುರಾಣ ಹಾಗೂ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀಯೋಗಾನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ವುತ್ತು ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವರುಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಸುಮಾರು ೧ರಿಂದ ೨ ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಪುರಾಣ ಹಾಗೂ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿರುವ ''ಶ್ರೀ ಭೋಗ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ವುಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವರುಗಳ'' ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಪುನೀತರಾದವು.

ಶ್ರೀ ಭೋಗ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಿನ್ನಲೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ನಟರಾಜನ್ ರವರು ಭಾವಗೀತೆ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಗೀತೆ ಹಾಡಿ ರಂಜಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ವಿ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಾ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ರವರು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಭಕ್ತಿರಸದಲ್ಲಿ ತೋಯಿಸಿದರು. ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ವರಚಿತ ಕವನಗಳನ್ನು ವಾಚಿಸಿ (ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುತ್ತವೆ) ಎಲ್ಲರ ಚಪ್ಪಾಳೆಗಿಟ್ಟಿಸಿದೆನು. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸತ್ಯಶ್ರೀರವರೂ ಸ್ವರಚಿತ ಕವಿತೆಗಳನ್ನುವಾಚಿಸಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗಳಿಸಿದರು. ವಿನೋದಾವಳಿಗಳನ್ನು (ಜೋಕ್ಸ್) ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಂಜಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ನಾಯಕ್ ವಕೀಲರು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಟೋಪಿ ಧರಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಇವೆಲ್ಲ ಮುಗಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟರಿಂದ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಬಂದಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದ ಅಡುಗೆ ಭಟ್ಟರುಗಳು ಪುಷ್ಕಳವಾದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಚಪಾತಿ, ಅನ್ನ, ತೊವ್ವೆ, ರಸಂ, ೨ ಪಲ್ಯಗಳು, ಕೋಸಂಬರಿ, ಹಪ್ಪಳ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಜೊತೆಗೆ ಯಾಲಕ್ಕಿ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಒಳ್ಳೆ ಭೂರಿಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಂಘಟಕರುಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಅರ್ಪಿಸಿದೆವು.

ನಂತರ ಸುಮಾರು ೪ ರಿಂದ ೪.೩೦ ಘಂಟೆಗೆ ಗೊರವನಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದು ತೀರ್ಥ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಹಾಕಿ ನಾವು ಪುಷ್ಕಳವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಊಟವನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿನೋದಗಳನ್ನು ಆಡಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಗುರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾನಿನಡೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಸಂಜೆ ೬ರಿಂದ ೬.೩೦ ಆಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಗ್ರೂಪ್ ಪೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಭಟ್ಟರು ತಯಾರಿಸಿದ ಹುಳಿ ಅವಲಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಕಾಫಿ ಸೇವಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನೆಡೆಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಸಂಜೆ ೭ ಘಂಟೆ. ನಾವು ಧನ್ಯತಾಭಾವದೊಂದಿಗೆ ಸಂಘಟಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಲಹರಿವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಹೇಳಿ ಮನೆ 🎺 ವಠಾರದಲ್ಲೇ. ಲಾಂಗ್ ಲಿವ್ ವಾಸು ಅಂಡ್ ತಲುಪಿದಾಗ ರಾತ್ರಿ ೯ ಫಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಸ್ಟ್ರೈಚ್ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಲಹರಿಯ ಕಮ್ಯೂನಿಕ್ ಮಳೆ ಸುರಿದಿತ್ತು ಒಂದು ಸೀಟಿಗೆ ೧೫೦ರೂ. ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು

-ಕೆ. ವಿ. ರಾಮಸಂಜೀವಯ್ಯ

PILಮಂತ್ರದಂಡ ಎಸ್. ವಾಸುದೇವ ಅವರ ಸಂದರ್ಶನದ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ

ಸೂತ್ರ : ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ ಬಂದ ನಂತರ PILಕೆಲಸಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿವೆಯೆ?

ವಾಸು : ಅಷ್ಟೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ದಾಖಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ/ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಓಡಾಡುವುದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಅರಿವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಸೂರಾ: PIL ವೊಕದ್ದಮೆಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ವಾಸು: ಮಾಹಿತಿ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಓಡಾಡಬೇಕಾದ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ, ಸಮಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಓಡಾಟದ ವೆಚ್ಚ, ಪ್ರತಿಗಳು, ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ, ಕೋರ್ಟ ಫೀ ಹೀಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಖರ್ಚುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಹೆಸರಲ್ಲೇ PIL ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರೂ PIL ಸಂಬಂಧಿ ಫೀಸುಗಳು ನಾಮಕಾವಸ್ತೆಯದೇ. ಆದರೆ PIL ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾದಾಗ ಸಿಗುವ ಸಂತಸ ಸಮಾಧಾನಗಳು ನಮ್ಮ ಶ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಸೂರಾ: 'ಸಾ.ಹಿ.ಮೊ.' ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿರೂಪ ಪಡೆದಿದೆಯೆ ?

ವಾಸು: ಖಂಡಿತವಾಗಿ. ನಮ್ಮ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಲಯದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ 5 PIL ಸರಾಸರಿ ಅರ್ಜಿಗಳಂತೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 1500 ಸಾ. ಹಿ. ಮೊ. ಗಳು ದಾಖಲಾಗುತ್ತವೆ. ಇದೊಂದು ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರನ್ನು ಸದಾ ಎಚ್ಚರವಾಗಿಡುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ.

ಸೂರಾ : 'ದೀಪದ ಕೆಳಗಿನ ಕತ್ತಲೆ'ಗೂ ಬಿಡದೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ನೀವು ಹೂಡುವ PILಗಳು ನಿಮಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಹಾಕುತ್ತದಲ್ಲವೆ?

ವಾಸು : ಇದೊಂದು ರೀತಿ ಬೆಟ್ಟದಾ ಮೇಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿದಂತೆಯೆ. ಸಮಾಜದ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯೇ. PIL ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಫೈಲ್ ಮಾಡದಿರಲು, ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿಸದಿರಲು ನನಗೆ ಒಡ್ಡಲಾದ ಆಮಿಶ ಬೆದರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಸಹಕಾರಗಳಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಾ ಮನಸ್ಥೈರ್ಯ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದಲೇ ದೊರೆತಿದೆ. PIL ಇಂದ ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಲಾಭವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ

ಸೂರಾ: ಸಾ.ಹಿ.ಮೊ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ಈ ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆನಿಸಿಕೆ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರಗಳು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದೆಯೇ?

ವಾಸು: ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ವರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ PIL ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆನ್ನುವುದು ಸಂತಸ ತರುವ ಸಂಗತಿ. PIL ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೇ ಮುಂದೆ ಬಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವಿದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಬಳಿಬರುವ ಯುವಕರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಹತ್ತಾರು ಮಂದಿ ಸೇರಿದಾಗ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ತೀರ್ಪು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ PIL ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತರಾದವರಿಗೆ ಬಾರ್, ಬೆಂಚ್, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲದರ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವ ಸಂಗತಿ.

ಸೂತ್ರ: ಬೆಂಚ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬಹುದು.

ವಾಸು : ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ PIL ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದಿರುವುದು. ಈ ಚಳವಳಿಗೆ ಯಾವೊಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಹಿನ್ನಡೆ ಉಂಟುಮಾಡಬಾರದು. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡಲಾಗದು. PIL ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರೇ ಬೆರಳಣಿಕೆಯ ವಕೀಲರು. ಅಪ್ಪಿ ತಪ್ಪಿ ಎಡವಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನಿಸಿದರೂ, ದಂಡ ವಿಧಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡಬಹುದು. PIL ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿನಾಯಿತಿ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಇನ್ನು PIL ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹೇರದೆ ಆದಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಸೂರಾ: PIL ಕುರಿತಂತೆ ನೀವು ಕಲೆ ಹಾಕಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳು, ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ದಾಖಲೆಗಳು, ತೀರ್ಪುಗಳು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳ ರಾಶಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅಮೂಲ್ಯ ಅನುಭವ ಸಹ. ಇದನ್ನೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿಯೋ ಗ್ರಂಥರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಬಾರದೇಕೆ?

ವಾಸು: ಖಂಡಿತಾ ಮಾಡಬೇಕಿರುವ ಕೆಲಸ. ಸಮಯಾಭಾವದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

. ಸೂರಾ : PIL ಕುರಿತು ವಿಶೇಷ ಶಾಸನವನ್ನು ತರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆ ?

ವಾಸು : ಖಂಡಿತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾ.ಹಿ.ಮೊ. ಕುರಿತಂತೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ, ಏಕರೂಪವಾದ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಾಗಿದೆ. 'ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಲಿಟಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್'ನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ರಚಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಈಗ ಇದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಶಾಸನಗಳನ್ನುತಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ದಿನನಿತ್ಯ ತೀರಾ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ PIL ಶಾಸನವನ್ನು ಖಂಡಿತಾ ತರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ PIL ಕುರಿತು ವಿವಿಧ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಸೂರಾ: ನಾ ಕಂಡಂತೆ, ಕೇಳಿದಂತೆ ವಾಸುದೇವ ಅವರದು ಸರಳ ಜೀವನ. 30 ವರ್ಷಗಳು ನಿರಂತವಾಗಿ ಶುಭ್ರ ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ (ಟಿನೋಪಾಲ್ ನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿದ್ದು) ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ 'Mr. White' ವಾಸುದೇವ ಅವರಿರುವುದು ಮಾವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದೆಲ್ಲಾ

ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರು ಮಾಡಿರುವ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂದು ಹೋದರೆ ನಿಮಗೆ ನಿರಾಶೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಅವರಿರುವುದು ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮಧ್ಯೆ; ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾ PILನ್ನೆ ಉಸಿರಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ವಠಾರವೊಂದರಲ್ಲಿ. ನಾಗತಿಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರರ ಸಾಲು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ''ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲೇನಿದೆ ಬದುಕು; ಬಾ ವಠಾರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕು" ಅವರ ಸುಂದರ ಸುಮಧರ ಸಂಸಾರವೂ, -ಸಂವಾದದ ಪರವಾಗಿ ನೂರು ಹಾರೈಕ.

-ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ

ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ಸಂ. ೨೯೮೦ ''ಲಕ್ಷ್ಮೀದೀಪ್'', ೧೭ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಜನಶಂಕರಿ ೨ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦೦೭೦. ಮುದ್ರಕರು: ಪರಿಮಳ ಮುದ್ರಣಾಲಯ <u>೧೪೨/೨೯, ೧೦ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಶ್ರೀನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೦, ದೂರವಾಣಿ: ೨೬೫೨೯೫೧೬ ಸಂಪಾದಕರು: ಜಿ.ಎಸ್. ನಟರಾಜನ್, ಸಹ ಸಂಪಾದಕರು: ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ</u>